

Załącznik do uchwały Nr XVI/159/2012
Rady Miasta Sandomierza
z dnia 8 lutego 2012 r.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii w Sandomierzu na 2012 rok**

I. Podstawa prawna i merytoryczna Programu

Podstawę prawną realizacji zadań i przedsięwzięć organów samorządu gminnego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowią następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179 poz. 1485 z późniejszymi zmianami),

Ustawy te regulują zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, wskazują zadania do realizacji oraz źródło ich finansowania.

Zadania gminy:

- wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 4¹) obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

- wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (art.10) obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja powyższych zadań zgodnie z art. 4¹ ust 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalany corocznie przez Radę Gminy, zwany dalej Programem. Umieszczenie zadań wynikających z dwóch odrębnych ustaw w jednym Programie wynika przede wszystkim z faktu, że do większości problemów wynikających z używania alkoholu lub narkotyków można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne.

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest skorelowany z Krajowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii. Wpisuje się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Sandomierz.

Program jest kontynuacją zadań realizowanych na terenie Sandomierza w latach poprzednich. Jest skierowany do mieszkańców Sandomierza. W zależności od zmieniających się potrzeb lokalnych, Program mając charakter dokumentu otwartego, podlega stosownym modyfikacjom.

II. Diagnoza miasta Sandomierza w zakresie występowania problemów społecznych, w szczególności problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy.

Diagnoza powstała w oparciu o materiały własne Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Sandomierzu oraz informacje i dane liczbowe otrzymane od podmiotów współpracujących przy realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w tym:

1. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Wydziału Nadzoru Komunalnego Urzędu Miejskiego w Sandomierzu,
3. Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu,
4. Stowarzyszenia Na Rzecz Zdrowia Psychicznego,
5. Powiatowej Komendy Policji w Sandomierzu,
6. Poradni Terapii Uzależnień przy SPZZOZ w Sandomierzu.

Charakterystyka demograficzna mieszkańców

Sandomierz jest miastem, w którym liczba osób zameldowanych na pobyt stały z roku na rok znacznie maleje. Poniżej przedstawiona tabela przedstawia strukturę wiekową ludności w latach 2007-2011, uwzględniając podział na: wiek i płeć, przy założeniu, że 0-17 lat to wiek przedprodukcyjny, 18-65 lat to wiek produkcyjny i powyżej 65 lat – wiek poprodukcyjny.

Tabela 1

Liczba stałych mieszkańców Sandomierza w latach 2007-2011

Wiek Rok	0-17 lat			18-65 lat			pow. 65 lat			Ogółem
	M	K	Razem	M	K	Razem	M	K	Razem	
2007	2369	2360	4729	8206	9235	17441	1248	2011	3259	25429
2008	2303	2260	4563	8193	9216	17409	1293	2058	3351	25323
2009	2210	2186	4396	8210	9181	17391	1304	2104	3408	25195
2010	2149	2104	4253	8131	9110	17241	1324	2147	3471	24965
2011	2093	2049	4142	8072	8995	17067	1369	2210	3579	24788

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Sandomierzu

Z powyższej tabeli wynika, że w przeciągu lat 2007-2011 liczba osób w wieku przedprodukcyjnym zdecydowanie zmalała, bo blisko o 600 osób. W przedziale wiekowym 18-65 lat także można zauważyć tendencję spadkową, natomiast dość znacznie zwiększyła się liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Warto też zaznaczyć, że w grupie osób w wieku pow. 65 lat zdecydowanie dominują kobiety.

Potwierdza się więc ogólna tendencja panująca w kraju do „starzenia się” społeczeństwa.

Przy rozpatrywaniu zjawiska alkoholizmu na terenie miasta zasadniczą kwestią jest dostępność punktów sprzedaży napojów alkoholowych na jego terenie. Liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych i zasady ich usytuowania na terenie miasta określają:

- Uchwała Rady Miasta Sandomierza Nr III/30/2003 z dnia 26 lutego 2003 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- Uchwała Rady Miasta Sandomierza Nr L/327/97 z dnia 24 kwietnia 1997 roku w sprawie zasad ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Sandomierzu w latach 2007-2011

LICZBA PUNKTÓW SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH									
z napojami przeznaczonymi do spożycia									
1. ogółem (wszystkich punktów)	1) poza miejscem sprzedaży					2) w miejscu sprzedaży			
	według zawartości alkoholu					według zawartości alkoholu			
	2. razem	3. do 4,5% (oraz piwa)	4. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	5. pow. 18%	6. Razem	7. do 4,5% (oraz piwa)	8. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	9. pow. 18%	
2007 r.	124	84	82	70	57	40	39	25	23
2008 r.	126	85	83	73	60	41	43	25	25
2009 r.	137	86	84	75	65	51	51	29	30
2010 r.	131	76	75	68	61	55	55	28	29
2011 r.	125	73	70	64	59	52	52	27	28

Źródło: Wydział Nadzoru Komunalnego Urzędu Miejskiego w Sandomierzu

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na przestrzeni lat 2007-2011 nie uległa dużym zmianom. W latach 2007-2008 utrzymywała się na zbliżonym poziomie. W roku 2009 nastąpił wzrost liczby punktów sprzedaży, następnie w roku 2010 spadł, by w 2011 roku wrócić do poziomu z roku 2007.

Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta w latach 2007-2011 kształtowała się następująco:

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w latach 2007 - 2011

LICZBA WYDANYCH ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH									
z napojami przeznaczonymi do spożycia									
1. ogółem (według punktów)	1) poza miejscem sprzedaży według zawartości alkoholu				2) w miejscu sprzedaży według zawartości alkoholu				
	2. Razem	3. do 4,5% (oraz piwa)	4. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	5. pow. 18%	6. razem	7. do 4,5% (oraz piwa)	8. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	9. pow. 18%	
	2007 r.	153	115	44	37	34	38	15	11
2008 r.	141	114	44	39	31	27	12	7	8
2009 r.	166	119	44	39	36	47	23	12	12
2010 r.	145	111	41	38	32	34	18	8	8
2011 r.	153	101	37	31	33	52	26	13	13

Źródło: Wydział Nadzoru Komunalnego Urzędu Miejskiego w Sandomierzu

Liczba zezwoleń wydanych ogółem na przestrzeni ostatnich pięciu badanych lat naprzemiennie malała i rosła, by w roku 2011r. osiągnąć poziom z roku 2007.

Liczba zezwoleń wydanych dla punktów sprzedaży napojów alkoholowych z napojami do spożycia poza miejscem sprzedaży w latach 2007-2009 utrzymywała się na tym samym poziomie, następnie spadła. Natomiast liczba zezwoleń wydanych dla punktów sprzedaży napojów alkoholowych z napojami przeznaczonymi do spożycia w miejscu sprzedaży naprzemiennie malała i rosła by w roku 2011 osiągnąć najwyższy poziom.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwana dalej Komisją, oprócz inicjowania działań objętych Programem, przeprowadza również rozmowy motywująco - interwencyjne z osobami skierowanymi do Komisji w związku z nadużywaniem alkoholu oraz rozmowy z rodzinami tych osób. Wnioski do Komisji kierują najczęściej Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Komenda Powiatowa Policji, osoby z rodziny stanowią tu niewielki odsetek. Liczbę osób skierowanych do Komisji w latach 2007-2011 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4

Liczba osób, wobec których skierowano wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z podejrzeniem o uzależnienie od alkoholu

Rok	Liczba osób skierowanych do GKRPA
2007	97
2008	62
2009	70
2010	78
2011	55

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sandomierzu

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że największa liczba osób została skierowana do Komisji w roku 2007, w roku 2008 spadła dość znacznie. Natomiast w latach 2009 i 2010 nastąpił niewielki, ale systematyczny wzrost, by w roku 2011 osiągnąć najniższą wartość.

Wobec osób, które nie zgłaszają się wezwaniu Komisji, a zachodzi uzasadnione podejrzenie, że są uzależnione od alkoholu, kierowane są wnioski do Sądu Rejonowego w Sandomierzu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Liczbę wniosków, skierowanych do sądu na przestrzeni lat 2007-2011 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5

Liczba osób, wobec których GKRPA skierowała do sądu wnioski o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu

Rok	Liczba wniosków skierowanych do sądu
2007	21
2008	29
2009	17
2010	0
2011	10

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sandomierzu.

Liczba osób, wobec których Komisja skierowała do Sądu Rejonowego w Sandomierzu wnioski o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w przeciągu lat 2007-2011 zmieniała się i nie była proporcjonalna do liczby osób skierowanych do Komisji, w związku z nadużywaniem alkoholu.

Osoby, wobec których kierowano wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu to osoby, które nie chciały dobrowolnie poddać się leczeniu, bądź takie, które pomimo wielokrotnych wezwań nie zgłaszały się na wezwania Komisji, choć ze zgromadzonych dokumentów wynikało, że są uzależnione od alkoholu.

Komisja w 2010 roku nie skierowała do sądu żadnej osoby z uwagi na mające nastąpić z początkiem 2011 roku zmiany w trybie postępowania sądowego w stosunku do osób uzależnionych. Oczekiwano wprowadzenia w życie zasad rozpoznawania spraw alkoholowych przez Wydziały Karne, a także likwidacji szeroko stosowanego zapisu o przymusowym doprowadzeniu na terapię, który w praktyce przedawniał się po 2 latach, a uzależnieni nie podejmowali leczenia. Jak się jednak okazało przepisy te do dnia dzisiejszego nie zmieniły się.

Ośrodek Pomocy Społecznej, zwany dalej Ośrodkiem, świadczy pomoc osobom z terenu miasta, które są w trudnej sytuacji życiowej, między innymi ze względu na uzależnienie od alkoholu, narkotyków czy też występowanie przemocy w rodzinie.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin korzystających z pomocy Ośrodka w latach 2007-2011, w tym liczbę rodzin objętych pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu, przez co najmniej jednego z członków rodziny.

Tabela 6

Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu

	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Ogółem	761	727	672	684	660
W tym liczba rodzin objętych pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu, narkotyków lub stosowania przemocy przez co najmniej jednego z członków rodziny	66	34	37	Uzależnienia – 36 Przemoc - 7	Uzależnienia – 49 Przemoc - 4

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu

Z powyższych danych wynika, że liczba rodzin, którym Ośrodek udzielił pomocy z powodu uzależnienia co najmniej jednego z członków rodziny lub występowania przemocy w rodzinie wyniosła najwięcej w 2007 roku, natomiast w roku 2008 niemal o połowę spadła. W latach następnych nastąpił wyraźny wzrost tej liczby jednak nie osiągnął on poziomu z roku 2007. Rodziny te stanowiły jednak niewielki odsetek – niespełna 9% - wśród rodzin korzystających z pomocy materialnej Ośrodka.

W strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu od wtorku do piątku w godz. 18.00 - 20.00 działa **Punkt Interwencji Kryzysowej**, zwany dalej Punktem, w którym bezpłatnych porad osobom w kryzysowych sytuacjach udzielają: psycholog, pedagog- specjalista ds. dzieci i młodzieży oraz terapeuta uzależnień.

Punkt udziela pomocy wszystkim osobom potrzebującym wsparcia w sytuacjach kryzysowych. Kryzys może rodzić bieda, przemoc, bezradność, brak pracy, niepowodzenia w szkole, brak trwałych znaczących relacji z bliskimi ludźmi, niskie poczucie własnej wartości, złe doświadczenia małżeńskie, częste konflikty z prawem, niezdolność do korzystania z naturalnych źródeł wsparcia jakimi są: rodzina, przyjaciele i grupy społeczne a także nadużywanie leków, alkoholu, narkotyków. Osoby te zgłaszają się osobiście, mogą też być kierowane przez kuratorów sądowych, funkcjonariuszy policji, prokuratorów, pracowników socjalnych, pedagogów i inne instytucja działające na terenie miasta Sandomierza realizujące zadania zabezpieczenia społecznego.

Poniżej została przedstawiona liczba porad udzielonych w Punkcie w latach 2007-2011, w podziale na poszczególne kategorie osób.

Tabela 7

Liczba porad udzielonych w Punkcie Interwencji Kryzysowej, działającym przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sandomierzu

	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Ogółem	57	141	149	221	218
Osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym	10	11	39	42	55
Ofiarom przemocy	11	4	19	32	15
Osobom z problemami rodzinnymi	27	89	41	51	32
Inne	2	37	50	96	116

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu

Z powyższej tabeli wynika jednoznacznie, że liczba porad udzielonych osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym na przestrzeni lat 2007-2011 rosła, lecz stanowiła niewielki odsetek porad udzielonych ogółem.

W strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu funkcjonują dwie **Świetlice Socjoterapeutyczne: „Bajka” i „Przystań”**, do których uczęszczają dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, głównie z problemem alkoholowym. Liczbę dzieci uczęszczających do świetlic na przestrzeni lat 2007-2011 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 8

Ogólna liczba dzieci uczęszczających do Świetlic Socjoterapeutycznych działających w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu

Rok	Liczba dzieci
2007	78
2008	72
2009	91
2010	93
2011	82

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sandomierzu funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinarny**, którego zadaniem jest udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje przemoc. W jego skład wchodzi odpowiednio przeszkolone osoby, które reprezentują różne środowiska i profesje, dzięki czemu rodzina doświadczająca przemocy może uzyskać kompleksową pomoc. Poniżej została przedstawiona liczba rodzin, jakie w poszczególnych latach zostały objęte pomocą w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.

12. Liczba rodzin objętych kompleksową pomocą w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego

Rok	Liczba osób skierowanych do GKRPA
2008	2
2009	7
2010	5
2011	12

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu

Stowarzyszenie Na Rzecz Zdrowia Psychicznego, zwane dalej Stowarzyszeniem od wielu lat realizuje na terenie Sandomierza zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Między innymi prowadzi Punkt Edukacyjno - Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób doznających przemocy i ich rodzin oraz osób w kryzysie, zwany dalej Punktem. Codziennie od wtorku do piątku w godz. 16.00-19.00 mieszkańcom Sandomierza bezpłatnych porad w Punkcie udzielają: psycholog, pedagog- psychoprofilaktyk ds. dzieci i młodzieży, prawnik, terapeuta uzależnień, specjalista ds. przemocy w rodzinie. Największym zainteresowaniem cieszą się porady prawne oraz konsultacje w sprawach przemocy, której przyczyną najczęściej jest alkoholizm jednego z członków rodziny.

W poniższej tabeli przedstawiam dane dotyczące porad udzielonych w Punkcie latach 2007-2011.

Tabela 10

Liczba porad udzielonych osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom w Punkcie Edukacyjno Konsultacyjnym

	2007	2008	2009	2010	2011
Ogółem	293	256	479	537	617
osobom uzależnionym	144	70	86	79	64
osobom współuzależnionym	28	55	120	98	110
osobom uzależnionym od narkotyków	b.d.*	5	9	6	11
inne uzależnienia (leki, hazard)	b.d.	9	8	7	27
Dot. problemu przemocy (ofiary przemocy i sprawcy)	16	19	65	71	76
Porady prawne	70	72	b.d.	90	194
Inne (problemy małżeńskie, wychowawcze, kryzysy życiowe)	35	26	191	186	135

Źródło: Stowarzyszenie Na Rzecz Zdrowia Psychicznego

*brak danych

Z powyższej tabeli wynika, że liczba wszystkich udzielonych w Punkcie porad na przestrzeni badanych lat zdecydowanie wzrosła. W przypadku osób uzależnionych największa była w 2007 roku, następnie w 2008 roku spadła o ponad połowę i do 2010 roku utrzymywała się na podobnym poziomie, natomiast w roku 2011 znowu spadła. Nieco inaczej wygląda sytuacja w przypadku członków rodzin alkoholowych, gdzie na przestrzeni lat 2007-2009 liczba porad udzielonych tej grupie wzrosła ponad czterokrotnie, następnie w roku 2010 nieznacznie spadła, by w roku 2011 odnotować niewielki wzrost.

Liczba porad udzielonych osobom uzależnionym od narkotyków stanowiła znikomą odsetkę porad udzielonych ogółem. Nieznacznie więcej porad udzielono osobom uzależnionym od leków i hazardu, choć także stanowią one niewielką liczbę w stosunku do wszystkich udzielonych porad. Największą liczbę udzielonych porad stanowiły porady prawne. Na przestrzeni lat 2007–2011 liczba ta wzrosła niemal trzykrotnie. Zauważalny jest także wzrost liczby udzielonych porad dot. występowania przemocy w rodzinie, zarówno ofiarom jak i sprawcom przemocy. Liczba ta w ciągu pięciu badanych lat wzrosła niemal pięciokrotnie. Dużą grupę osób, które zgłaszają się do Punktu stanowią osoby z problemami małżeńskimi, wychowawczymi i będące w kryzysach życiowych. Na przestrzeni lat 2009–2011 porady udzielone tej grupie osób stanowiły największy odsetek wszystkich udzielonych porad.

Komenda Powiatowa Policji, zwana dalej Komendą, blisko współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sandomierzu i włącza się w działania profilaktyczne dot. przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie. Poniżej przedstawiam dane liczbowe dotyczące naruszenia prawa i porządku publicznego przez mieszkańców Sandomierza w latach 2007–2011 związane z nadużywaniem alkoholu, narkotyków i stosowaniem przemocy.

Tabela 11

Dane liczbowe dotyczące naruszenia prawa i porządku publicznego związane z nadużywaniem alkoholu

Lp.	Problematyka	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	
1.	Ilość wypadków i kolizji drogowych spowodowanych przez kierowców prowadzących po spożyciu alkoholu	41	43	66	32	16	
2.	Ilość osób nietrzeźwych zatrzymanych w pomieszczeniach policyjnych do wytrzeźwienia	292	218	173	213	81	
3.	Ilość osób nieletnich zakłócających ład i porządek po spożyciu alkoholu	59	42	38	16	18	
	<ul style="list-style-type: none"> • nieletni pomiędzy 13 a 17 rokiem życia, • osoby w wieku 17 – 21 lat 	b.d*	75	45	28	105	
4.	Ilość nieletnich odbieranych z KPP przez rodziców bądź opiekunów	12	6	11	65	42	
5.	Ilość wezwań i interwencji spowodowanych przemocą domową wywołaną nadużywaniem alkoholu	186	205	242	652	58	
6.	Ilość założonych Niebieskich Kart	73	142	182	215	76	
7.	Ilość osób zatrzymanych w związku z posiadaniem narkotyków lub handel nimi.	Nieletnich pomiędzy 13 i 17 rokiem życia	4	4	13	17	11
		Osoby w wieku 17- 21 lat	8	8	10	10	28
		Pozostałe osoby	15	15	41	14	16

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu

*brak danych

W powyżej przedstawionej statystyce policyjnej uwagę przykuwa pozycja uwzględniająca ilość wezwań i interwencji spowodowanych przemocą domową wywołaną nadużywaniem alkoholu, która na przestrzeni lat 2007-2009 systematycznie rosła – od 186 interwencji w 2007 roku do 652 w roku 2010, by w 20 roku spaść do 58. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku ilości założonych Niebieskich Kart dot. występowania przemocy w rodzinie. – w 2007 roku wyniosła ona 73, w 2010 aż 652, następnie w roku 2011 spadła do 76.

Zaskakująca jest tendencja spadkowa liczby osób nieletnich zakłócających ład i porządek po spożyciu alkoholu, która w 2007 roku wynosiła 59 osób, a w roku 2011 zaledwie 18 osób.

Liczba wypadków i kolizji spowodowanych przez pijanych w latach 2007-2008 utrzymywała się na podobnym poziomie. W roku 2009 uległa zdecydowanemu zwiększeniu, by w następnych latach odnotować tendencję spadkową.

Liczba osób nietrzeźwych zatrzymanych w policyjnych izbach do wytrzeźwienia największą wartość osiągnęła w 2007 roku. W latach 2007-2008 możemy zauważyć znaczny spadek. W roku 2010 nastąpił z kolei wzrost tej liczby, by w roku 2011 ponownie spaść.

W przypadku osób zatrzymanych w związku z posiadaniem narkotyków lub handel nimi najwięcej zatrzymań miało miejsce wśród osób z przedziału wiekowego 17-21 lat. Tu też widać wyraźną tendencję wzrostową.

Poradnia Terapii Uzależnień, zwana dalej Poradnią, świadczy usługi medyczne i terapeutyczne osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom oraz udziela poradnictwa osobom nadużywającym alkoholu, osobom uzależnionych od innych środków i ich rodzinom. Świadczenia te wynikają z kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Z uwagi na brak danych za rok 2007, poniższa tabela przedstawia liczbę osób, które podjęły leczenie w Poradni w latach 2008-2010.

Tabela 12

Liczba osób, które podjęły leczenie w Poradni Terapii Uzależnień w Sandomierzu w latach 2008-2010 (dot. mieszkańców całego powiatu)

Rok	Rodzaj świadczonej usługi	Leczeni					
		Ogółem			W tym zobowiązani do leczenia odwykowego		
		Mężczyźni	Kobiety	Razem	Mężczyźni	Kobiety	Razem
2008	Uzależnieni	194	15	209	97	7	105
	Współuzależnieni	5	35	40			
2009	Uzależnieni	200	11	211	91	9	100
	Współuzależnieni	8	25	33			
2010	Uzależnieni	184	40	224	117	4	121
	Współuzależnieni	9	39	48			

Źródło: Poradnia Terapii Uzależnień w Sandomierzu

Z powyższej tabeli wynika, że liczba osób zgłaszających się na terapię na przestrzeni lat 2007-2010 systematycznie rosła. Wśród tej grupy zdecydowaną większość stanowią mężczyźni. Niemal połowa osób podejmujących terapię to osoby sądownie zobowiązane do leczenia odwykowego.

W przypadku osób współuzależnionych to kobiety stanowią zdecydowaną większość.

Niestety nie udało się pozyskać danych za rok 2011.

III. Lista zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie Sandomierza.

Tabela 13

Zasoby instytucjonalne i organizacyjne

L.p.	Nazwa instytucji	Zakres działania w ramach „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii”
1	2	3
1.	Urząd Miejski w Sandomierzu Wydział Spraw Obywatelskich	Realizacja „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii”
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Inicjowanie i realizacja zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii
3.	Zespół Interdyscyplinarny	Podejmowanie interwencji w przypadku wystąpienia przemocy, inicjowanie i realizowanie działań profilaktycznych.
4.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Udział w realizacji zadań, realizacja zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej.
5.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Udział w realizacji zadań
6.	Poradnia Terapii Uzależnień podlegająca Samodzielnemu Publicznemu Zespołowi Zakładów Opieki Zdrowotnej w Sandomierzu.	Udział w realizacji zadań
7.	Świetlice Socjoterapeutyczne: - „Bajka” przy ul. Portowej 24 - „Przystań” przy ul. Słowackiego 15 w Sandomierzu.	Udział w realizacji zadań, prowadzenie zajęć kompensacyjnych, terapeutycznych, sportowych, dydaktycznych, wyrównawczych, plastycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym
8.	Grupy samopomocowe AA i Al-Anon.	Udział w realizacji zadań
9.	Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu	Udział w realizacji zadań
10.	Straż Miejska w Sandomierzu	Udział w realizacji zadań
11.	Sąd Rejonowy w Sandomierzu – III Wydział Rodzinny.	Udział w realizacji zadań
12.	Prokuratura Rejonowa w Sandomierzu.	Udział w realizacji zadań
13.	Szkoły, placówki oświatowe.	Uczestnictwo w konkursach i realizacja projektów.

1	2	3
14.	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna.	Udział w realizacji zadań
15.	Powiatowa Stacja Sanitarно- Epidemiologiczna.	Udział w realizacji zadań
16.	Organizacje pozarządowe, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz jednostki organizacyjnie podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane	Uczestnictwo w otwartych konkursach ofert oraz udział w realizacji zadań
17.	Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej i Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.	Udział w realizacji zadań
18.	Ośrodki naukowe, niezależni eksperci	Badania socjologiczne oraz szeroko rozumiana współpraca.
19.	Media.	Medialne wsparcie w realizacji przedsięwzięć, udział w kampaniach

IV. Cel Programu

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Sandomierza oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

V. Zadania do realizacji

1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz ofiar przemocy.

A) Współpraca z Poradnią Terapii Uzależnień w Sandomierzu i placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu, zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych na potrzeby Poradni, dofinansowanie superwizji dla pracowników Poradni.

B) Współpraca z biegłymi sądowymi w zakresie wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczniczego.

C) Dofinansowanie lub finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych osobom zajmujących się profilaktyką i leczeniem uzależnień, a także przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, działającym na rzecz społeczności lokalnej, w tym członkom GKRPA, pracownikom lecznictwa odwykowego, oraz innym podmiotom realizującym zadania programowe.

D) Prowadzenie Punktu Edukacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin, osób doznających przemocy oraz osób w kryzysie, w którym nieodpłatnych porad udzielają: specjaliści w zakresie terapii uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pedagog-psychoprofilaktyk ds. dzieci i młodzieży, psycholog, prawnik.

Wskaźniki monitorujące:

- liczba opinii wydanych przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu
- liczba dofinansowanych kursów, szkoleń / liczba osób
- liczba udzielonych porad

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

B) Finansowanie prowadzenia dwóch świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, działających przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sandomierzu w cyklu ciągłym:

- świetlica nr 1 „Bajka” ul. Portowa 24
- świetlica nr 2 „Przystań” ul. Słowackiego 15.

C) Realizacja programu socjoterapeutycznego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w ramach akcji wypoczynku letniego.

D) Dofinansowanie pracownikom świetlic socjoterapeutycznych szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowych oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.

E) Prowadzenie postępowań administracyjnych wobec zgłaszanych do GKRPA osób nadużywających alkoholu: zlecenie wywiadów środowiskowych, kontakt z OPS i Policją, rozmowy profilaktyczne i motywujące do podjęcia abstynencji, skierowanie na badanie sądowo-psychiatryczne w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie do sądów wniosków o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu.

F) Podejmowanie działań w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- organizowanie szkoleń i konferencji dla przedstawicieli służb i instytucji na temat zjawiska przemocy w rodzinie, mechanizmów przemocy w rodzinie i ich wpływu na funkcjonowanie osób doświadczających lub stosujących przemoc i możliwości udzielenia pomocy tym rodzinom.

- podnoszenie kompetencji osób pracujących obszarze przeciwdziałania przemocy rodzinie,

- prowadzenie edukacji społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, mechanizmów przemocy i możliwości uzyskania pomocy.

Wskaźniki monitorujące:

- liczba dzieci uczęszczających do świetlic
- liczba zorganizowanych obozów letnich z programem socjoterapeutycznym
- liczba dofinansowanych kursów, szkoleń / liczba osób
- liczba wniosków skierowanych do Komisji
- liczba wniosków skierowanych do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu
- liczba podjętych działań dot. edukacji społecznej na temat zjawiska przemocy

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii i przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych

A) Realizowanie dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta programów profilaktycznych, konkursów z zakresu profilaktyki alkoholizmu i narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, promocji zdrowia oraz bezpieczeństwa.

B) Organizacja imprez i wspieranie inicjatyw promujących trzeźwy styl życia i integrujących środowiska patologiczne ze społeczeństwem, w tym imprez kulturalnych i artystycznych.

C) Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach profilaktycznych oraz informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, (konferencje, szkolenia, warsztaty).

D) Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów.

E) Wykonanie bądź zakup materiałów profilaktycznych, informacyjno - edukacyjnych oraz promocyjnych, np.: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty i dystrybucja ich wśród określonych grup adresatów; zakup nagród w konkursach i zawodach.

F) Promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, w szczególności zajęć sportowych poprzez wspieranie uczniowskich klubów sportowych, sportowych klubów parafialnych i innych organizacji sportowych promujących zdrowy i trzeźwy styl życia, działających na rzecz dzieci i młodzieży.

G) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów i przestrzeganie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia.

H) Podejmowanie wśród pracowników podstawowej opieki zdrowotnej działań edukacyjnych mających na celu umożliwienie wczesnego wykrywania choroby alkoholowej – wdrażanie programów wczesnego rozpoznawania i interwencji (WRKI) wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.

- I) Prowadzenie działań edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.
J) Organizowanie badań i sondaży w zakresie lokalnej diagnozy, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych i narkomanii.
K) Prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy.

Wskaźniki monitorujące:

- liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych, konkursów, akcji edukacyjnych / liczba osób
- liczba zorganizowanych imprez o charakterze kulturalnym
- liczba ogólnopolskich kampanii, w których Gmina wzięła udział
- liczba kursów, szkoleń, konferencji / liczba osób
- liczba dofinansowanych akcji i przedsięwzięć, promujących alternatywne formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież
- liczba działań i inicjatyw podjętych na rzecz określonych grup (kierowcy, sprzedawcy napojów alkoholowych, kobiety w ciąży)

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

- A) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy, promowanie ciekawych projektów i inicjatyw społecznych.
B) Udzielanie wsparcia finansowego i organizacyjnego podmiotom na podstawie złożonych projektów, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
C) Wspieranie działalności samopomocowych grup wsparcia AA i AL-Anon poprzez nieodpłatne udostępnienie lokalu na spotkania.

Wskaźniki monitorujące:

- liczba ogłoszonych konkursów / przekazana kwota
- liczba grup samopomocowych, które otrzymały wsparcie
- liczba inicjatyw, działań podjętych wspólnie z organizacjami pozarządowymi

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13(1) i 15 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- A) Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w szczególności pod kątem sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz prawidłowego oznakowania i informowania o szkodliwości napojów alkoholowych.
B) Współpraca w zakresie kontroli tych punktów ze Strażą Miejską i Komendą Powiatową Policji w Sandomierzu.
C) Podejmowanie działań pokontrolnych, a w razie konieczności interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
D) Kontrolowanie przepisów dotyczących zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych zgodnie z ustawą.

Wskaźniki monitorujące:

- liczba przeprowadzonych kontroli
- liczb wniosków o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

- A) Monitorowanie liczby osób bezdomnych na terenie miasta

Wskaźniki monitorujące:

- liczba osób bezdomnych przebywających na terenie Sandomierza

VI. Sposoby realizacji i monitoring Programu

1. Podmiot koordynujący i realizatorzy Programu.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest koordynowana przez Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Sandomierzu.

W realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie miasto korzysta z wiedzy i doświadczenia osób zawodowo zajmujących się pomocą i przeciwdziałaniem zjawisku alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie, a w szczególności:

- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji i Straży Miejskiej,
- pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu,
- specjalistów pracujących w Poradni Terapii Uzależnień przy SPZZOZ w Sandomierzu,
- wychowawców w świetlicach środowiskowych prowadzących programy opiekuńczo-wychowawcze i socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży,
- pedagogów szkolnych realizujących programy profilaktyczno-edukacyjne na terenie placówek oświatowych,
- psychologów, kuratorów, sędziów,
- profesjonalistów zrzeszonych w organizacjach pozarządowych, działających w obszarze profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- inne podmioty, którym zlecane są poszczególne zadania programu, media.

2. Źródło finansowania.

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są dochody uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, i nie mogą być przeznaczane na inne cele.”

Zasady finansowania zadań określa załączony preliminarz wydatków środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

3. Monitoring i ewaluacja

Wskaźniki monitorujące zostały opisane w dziale **V. Zadania do realizacji**. Sprawozdanie z realizacji Programu będzie przedstawiane corocznie Radzie Miasta Sandomierza.

VII. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powoływana jest Zarządzeniem Burmistrza Miasta na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)

Organizację i tryb pracy Komisji określa Regulamin Organizacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sandomierzu przyjęty Uchwałą Nr XLVII/413/2010 Rady Miasta Sandomierza z dnia 31.03.2010r.

Do zadań Komisji należy:

1. Inicjowanie działań w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Współpraca w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii z podmiotami działającymi w tym obszarze.
3. Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:
 - przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,

- wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie dotyczące nadużywania alkoholu i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i/lub poddania się leczeniu odwykowemu,

O ile osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania:

- skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego,
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu danej osoby

4. Kontrola rynku napojów alkoholowych na terenie gminy:

- opiniowanie wniosków związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z przedmiotowymi uchwałami Rady Miasta Sandomierza,
- prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.

5. Podejmowanie stosownych działań służących ustaleniu czy osoba nadużywająca alkoholu jest sprawcą przemocy domowej. W przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie, zawiadomienie o tym fakcie odpowiednich służb, instytucji i organizacji oraz zainicjowanie pomocy ofiarom przemocy.

VIII. Zasady wynagradzania członków Komisji

1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie wynoszące:

- a) za udział w jednym posiedzeniu Komisji lub zespołu problemowego 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z 13 września 2011r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2012 r. (Dz.U. Nr 192, poz. 1141)
- b) za udział w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych 2% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z 13 września 2011r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2012 r. (Dz.U. Nr 192, poz. 1141) za każdy skontrolowany punkt.

Wynagrodzenie przysługuje członkom obecny na posiedzeniu Komisji lub zespołu problemowego oraz biorącym udział w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na podstawie list obecności.

Wynagrodzenie wypłaca się po potrąceniu stosownego podatku.

IX. Preliminarz wydatków na 2012 rok

Tabela 14

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Plan zadania	Wykonanie zadania
1	2	3	4	5
1.	<i>Działalność Świetlic Socjoterapeutycznych – „Bajka” i „Przystań”</i>	<i>01.01.2012-31.12.2012</i>	<i>320.000,00 zł</i>	<i>320.000,00 zł</i>
2.	<i>Prowadzenie i utrzymanie Miejskiego Ośrodka Rozwoju Osobistego – siedziby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) oraz Punktu Edukacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin, osób doznających przemocy oraz osób w kryzysie - opłaty za media, telefon, Internet.</i>	<i>01.01.2012-31.12.2012</i>	<i>30.500,00 zł</i>	<i>30.500,00 zł</i>
3.	<i>Prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjno-edukacyjnej i terapeutycznej w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym takim jak alkoholizm, narkomania, przemoc dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta.</i>	<i>01.01.2012-31.12.2012</i>	<i>60.000,00 zł</i>	<i>60.000,00 zł</i>

1	2	3	4	5
4.	<i>Działalność GKRPA – udział w posiedzeniach Komisji i kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych; koszty postępowania sądowego związane ze skierowaniem do Sądu Rejonowego w Sandomierzu wniosku o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego; koszty związane z przeprowadzeniem przez biegłych psychologa i psychiatrę badań w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.</i>	<i>01.01.2012-31.12.2012</i>	<i>27.000,00 zł</i>	<i>27.000,00 zł</i>
5.	<i>Organizacja imprez kulturalnych promujących zdrowy i trzeźwy styl życia, w tym „Festiwalu Łagodności – bezalkoholowej uczy z piosenką”</i>	<i>01.01.2012-31.12.2012</i>	<i>20.000,00 zł</i>	<i>20.000,00 zł</i>
6.	<i>Dofinansowanie działalności klubów, organizacji i stowarzyszeń których celem jest promocja zdrowego i trzeźwego stylu życia, w szczególności pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży oraz obozów, kolonii i wycieczek o charakterze profilaktycznym; wspieranie innych alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.</i>	<i>01.01.2012-31.12.2012</i>	<i>10.000,00 zł</i>	<i>10.000,00 zł</i>
7.	<i>Finansowanie lub dofinansowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym takich jak alkoholizm, narkomania i przemoc dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników Świetlic Socjoterapeutycznych, pracowników lecznictwa odwykowego, sprzedawców napojów alkoholowych, pracowników podstawowej opieki zdrowotnej, nauczycieli, pedagogów.</i>	<i>01.01.2012-31.12.2012</i>	<i>15.000,00 zł</i>	<i>15.000,00 zł</i>
8.	<i>Realizacja programów i spektakli profilaktycznych, dla dzieci i młodzieży sandomierskich szkół podstawowych i gimnazjalnych z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym takim jak alkoholizm, narkomania i przemoc; zakup materiałów edukacyjnych i profilaktycznych, nagród w konkursach; udział w ogólnopolskich kampaniach informacyjnych i profilaktycznych.</i>	<i>01.01.2012-31.12.2012</i>	<i>17.500,00 zł</i>	<i>17.500,00 zł</i>
<i>RAZEM</i>			<i>500.000,00 zł</i>	<i>500.000,00 zł</i>